

Opracowała: Nowak Anna

Etap edukacyjny: Klasa I

Przedmiot: Podstawy przedsiębiorczości

Czas trwania i miejsce: 45 minut, klasa

WSTĘP:

„Starajcie się aby całe Wasze życie było podobne do rzeźby kształtowanej palcami świadomego twórcy, a nie do przypadkowego zlepku kuli śniegowej staczającej się bezwolnie po błotnistym zboczu” – te słowa mego autorytetu znanego pedagoga i psychologa, Mikołaja Kozakiewicza, stały się dla mojej codzienności myślą przewodnią w dniu kiedy już jako nauczyciel przekroczyłam mur szkoły, w której pracuję już od 12 lat.

Słowa te staram się również przekazywać moim uczniom, kształtując ich na ludzi mądrych, odważnych, sterujących własnym życiem. W pracy tej wykorzystałam „Podstawy przedsiębiorczości” jako przedmiot na podstawie, którego tworzone będą scenariusze lekcji. Uważam, że dla każdego młodego człowieka najważniejsze są pierwsze kroki w edukacji, które pozwolą mu zrozumieć czego tak naprawdę chce w życiu i co go interesuje, dlatego też staram się stworzyć scenariusz lekcji, w której uczeń rozmawia z nauczycielem, ocenia samego siebie i samodzielnie podejmuje decyzje.

Przez cały czas swojej pracy dydaktycznej w szkole przedstawiam realia codziennego życia, teorię łączę z praktyką. Pomagam podejmować decyzje związane z przyszłym wyborem szkoły czy pracy.

PSYCHOLOGICZNE I SOCJOLOGICZNE UWARUNKOWANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

SCENARIUSZ NR 1

TEMAT: ROZWÓJ CZŁOWIEKA

TREŚĆ KSZTAŁCENIA:

- osobowość i jej rozwój, mocne i słabe strony własnej osobowości
- samoakceptacja
- odpowiedzialność
- istota asertywności
- kreatywność i przedsiębiorczość
- cechy przywódcy
- stres

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

magnetofon, kasetę z muzyką relaksacyjną

CELE OPERACYJNE:

Uczeń potrafi:

- zdefiniować pojęcie osobowości człowieka i posługiwać się nim
- scharakteryzować różne typy osobowości
- scharakteryzować zasady rozwoju osobowości
- wymienić cechy człowieka asertywnego
- wyjaśnić na czym polega kreatywność i przedsiębiorczość
- ocenić mocne i słabe strony własnej osobowości
- ocenić co to jest stres i jak można sobie z nim radzić
- wskazać jakimi cechami powinien odznaczać się przywódca

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WSTĘP

- każdy ocenia swoją gotowość do zajęć w skali od 1 do 5

CZEŚĆ I – Wykład nauczyciela

Uczniowie słuchają wygłaszany przez nauczyciela wykład, zwracając szczególną uwagę na przytaczane przykłady (najczęściej z bliskiej rzeczywistości).

CZEŚĆ II – Pogadanka: umożliwia odwoływanie się do doświadczeń i przeżyć osobistych uczniów, a także wymianę wiedzy i poglądów.

Uczniowie siedzą w kręgu:

- opowiadają jakie cechy charakteryzują ich mocne i słabe strony
- opowiadają w jaki sposób siebie akceptują lub nie
- wybierają ucznia, który ich zdaniem jest osobą najbardziej odpowiedzialną (na podstawie własnego wyboru definiują cechy osoby odpowiedzialnej)
- w swojej klasie szukają osoby najbardziej asertywnej i dokonują jej charakterystyki
- na podstawie różnic i podobieństw określają samodzielnie pojęcie osoby asertywnej i przedsiębiorczej
- indywidualnie podają powody swojego stresu i w jaki sposób ten stres pokonali

CZEŚĆ III – Ćwiczenia

ĆWICZENIE 1 – praca w grupach 4 osobowych

Wymień i opisz 5 cech człowieka przedsiębiorczego:

Cecha	Opis cechy

ĆWICZENIE 2 – indywidualnie

Określ szczerze swoje mocne strony osobowości i w jaki sposób je rozwijasz oraz słabe strony osobowości i w jaki sposób im przeciwdziałasz:

Moje mocne strony	Rozwój	Moje słabe strony	Przeciwdziałania

CZEŚĆ IV - Każdy uczeń kończy zdanie:

- „Dzisiaj na zajęciach dowiedziałem się o sobie ...”
- „Po dzisiejszych zajęciach chciałbym rozwinąć w sobie...”
- „Po dzisiejszej lekcji na pewno nie będę...”
- „Skutkiem psychicznym odczuwanego stresu było...”
- „Skutkiem fizycznym odczuwanego stresu było...”

SCENARIUSZ NR 2

TEMAT: POTRZEBY CZŁOWIEKA

TREŚĆ KSZTAŁCENIA:

- rodzaje potrzeb
- hierarchia potrzeb
- zmiana potrzeb
- wyznaczenie celów i zadań

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

arkusz papieru, pisaki (czarny, zielony, czerwony)

CELE OPERACYJNE:

Uczeń potrafi:

- posługiwać się pojęciem potrzeby
- scharakteryzować hierarchię potrzeb
- omówić poszczególne rodzaje potrzeb
- wymienić czynniki mające wpływa na zmianę hierarchii potrzeb
- scharakteryzować potrzeby człowieka w pracy
- wyznaczyć cele i zadania do realizacji

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WSTĘP:

- każdy ocenia swoją gotowość w skali od 1 do 5
- każdy uczeń kończy zdanie: "W minionym tygodniu przeciwdziałałem pokonałem słabą stronę w ..."; "Rozwinąłem swoje zainteresowanie w ..."

CZĘŚĆ I – Miniwykład nauczyciela

Opierając się na własnych doświadczeniach, rozwoju i karierze zawodowej nauczyciel buduje (rysuje na tablicy) hierarchię swoich potrzeb zwracając uwagę na ich zmiany związane z wyznaczaniem sobie coraz to nowych celów i zadań.

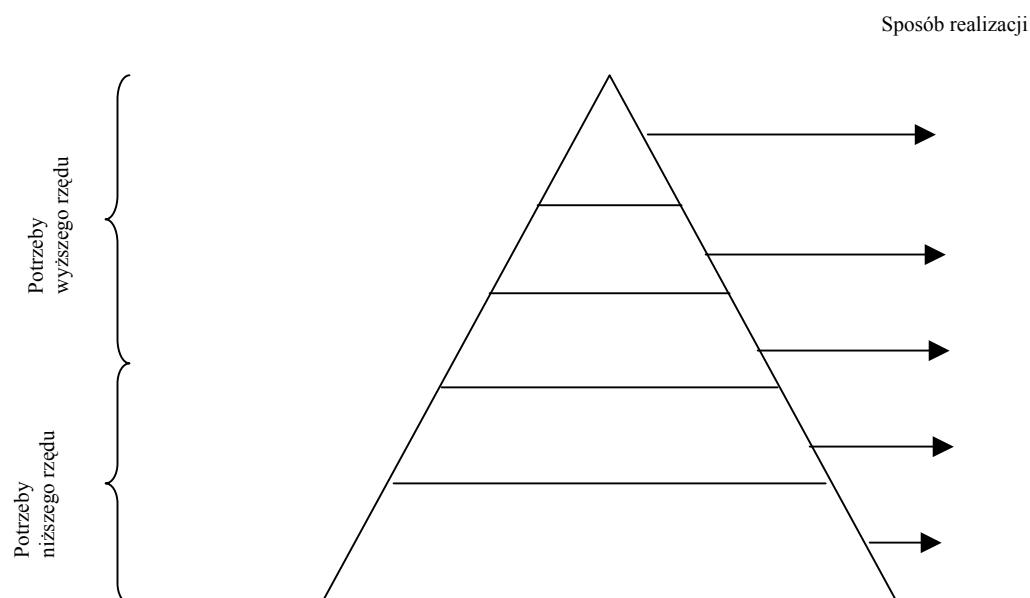
CZEŚĆ II – Praca indywidualna uczniów:

- każdy uczeń buduje swoją hierarchię potrzeb uwzględniając potrzeby niższego rzędu (kolor czarny), potrzeby związane z realizacją w najbliższym czasie (kolor zielony), potrzeby – marzenia (kolor czerwony)
- na podstawie wykresu uczniowie samodzielnie wpisują sposoby jak te potrzeby realizują i będą realizować
- Dyskusja – uczniowie wymieniają się swoimi spostrzeżeniami i uwagami w budowie własnej hierarchii potrzeb

CZEŚĆ III - Ćwiczenia

ĆWICZENIE 1 – praca w grupach 4 osobowych

Podaj propozycję zmian związanych z Twoją lepszą edukacją w szkole i w jaki sposób można by było je zaspokoić

ĆWICZENIE 2 – praca indywidualna

Uzupełnij zdanie: „W moim domu chciałbym przeprowadzić jakąś inwestycję, najlepiej ...”;
„Uważam, że zmiana ta jest realna ale musiałbym pomóc rodzicom w ...”

CZEŚĆ IV - Każdy uczeń kończy zdanie:

- „Dzisiaj na zajęciach dowiedziałem się o sobie, że ...”
- „Do realizacji mojej potrzeby wyższego rzędu znalazłem krótszą drogę. Polega ona na ...”
- „Zrozumiałem, że moi rodzice też mają swoje potrzeby i chciałbym im pomóc poprzez ...”

SCENARIUSZ NR 3

TEMAT: ROLA SPOŁECZNE I ORGANIZACYJNE

TREŚĆ KSZTAŁCENIA:

- role społeczne
- role organizacyjne
- konflikt ról
- role kierownicze

CELE OPERACYJNE:

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować role jakie odgrywa człowiek w swoim życiu
- rozróżniać role społeczne i organizacyjne
- wyjaśnić, dlaczego człowiek zachowuje się odmiennie w różnych sytuacjach
- objaśnić pojęcie organizacji
- wyjaśnić, na czym polega konflikt ról
- scharakteryzować role kierownicze

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WSTĘP:

- każdy ocenia swoją gotowość w skali od 1 do 5
- każdy uczeń kończy zdanie: "W moim domu zaszły zmiany bo ..."; "Z ostatniej lekcji zapamiętałem najlepiej, że ..."

CZEŚĆ I – Wykład nauczyciela

- nauczyciel omawia temat
- jako przykład zapoznaje uczniów z hierarchią ról jaką poszczególne osoby mają przydzielone w szkole (od Dyrektora do Ucznia, uwzględniając personel administracyjny)

CZEŚĆ II – Psychodrama (odgrywanie krótki scenek; możliwość ta stwarza możliwość w bezpiecznych warunkach nowych sposobów zachowań w różnych sytuacjach, które mogły by zaistnieć)

Zabawa „role społeczne i organizacyjne”:

- nauczyciel proponuje uczniom żeby w klasie wybrali dyrektora i jego zastępcę – managera, dwóch kierowników grup 10-cio osobowych, księgową, dwóch pracowników pomocniczych, przewodniczącego związków zawodowych
- każda z wybranych osób zajmuje swoje miejsce – wcześniej przygotowane
- uczniowie starają się swoim zachowaniem zbliżyć się do rzeczywistości
- nagle pojawia się konflikt pomiędzy pracownikami, następnie pomiędzy pracownikiem a jego kierownikiem, a później pomiędzy kierownikiem a przedstawicielem związków zawodowych
- sytuacja się zaostrza – konflikt rozpoczęty od dwóch pracowników przeradza się w konflikt grup, sprawą zaczyna interesować się Dyrektor
- w pewnym momencie do akcji wkracza przedstawiciel związków zawodowych, który wszystkimi możliwościami stara się załagodzić spór
- sytuacja się uspokaja (normuje)
- pracownicy wracają do swoich miejsc pracy

CZĘŚĆ III – Omówienie zabawy

Propozycje pytań do uczniów:

- Czy w swojej roli dobrze się czułeś? Jeżeli tak to dlaczego, jeżeli nie to dlaczego?
- Które role były społeczne, a które organizacyjne. Na czym polegała różnica tych ról?
- Dlaczego doszło do konfliktu?
- Podajcie różne propozycje rozwiązań tego konfliktu

CZĘŚĆ IV - Każdy uczeń kończy następujące zdania:

- „Dzisiaj na zajęciach ważne dla mnie było ...”
- „Z dzisiejszych zajęć dowiedziałem się, że konflikt ...”
- „Na dzisiejszych zajęciach zaskoczyło mnie ...”

SCENARIUSZ NR 4

TEMAT: MECHANIZM MOTYWACJI

TREŚĆ KSZTAŁCENIA:

- motywy aktywności zawodowej i gospodarczej człowieka
- narzędzia motywacyjne

CELE OPERACYJNE:

Uczeń potrafi:

- wymienić i scharakteryzować techniki wywierania wpływu na innych ludzi
- posługiwać się pojęciem motywacji
- wyjaśnić, jak należy skutecznie motywować człowieka
- wymienić i scharakteryzować podstawowe narzędzia motywacyjne
- scharakteryzować proces wzmocnienia zachowania człowieka

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

arkusz papieru, pisaki (czarny, czerwony)

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WSTĘP:

- każdy ocenia swoją gotowość w skali od 1 do 5
- każdy uczeń kończy zdanie: "W minionym tygodniu starałem się unikać konfliktów poprzez ..."; "Zrozumiałem/am, że osoby pełniące role organizacyjne i społeczne powinny ..."

CZĘŚĆ I – Wykład nauczyciela

- nauczyciel zapoznaje uczniów z podstawowym znaczeniem pojęć: motywacje, aktywność zawodowa, narzędzia motywacji

CZĘŚĆ II – Pogadanka: uczniowie wypowiadają się indywidualnie na temat swojej motywacji do nauki i przyszłej pozycji zawodowej

CZĘŚĆ III - Ćwiczenia

ĆWICZENIE 1 – praca indywidualna (uczniowie samodzielnie wypełniają przygotowaną przez siebie tabelę, wstawiając czarnym pisakiem X w odpowiedniej kolumnie i uzupełniając czerwonym pisakiem kolumnę „Wyzwania i wprowadzane zmiany”)

Pytania	SŁABO	ŚREDNIO	MOCNO	WYZWANIA i wprowadzane zmiany
1. Czy potrafię się samodzielnie uczyć				
2. Czy rozwijam swoje dodatkowe uzdolnienia				
3. Interesuje się problemami związanymi ze swoim gospodarstwem domowym				
4. W ramach swoich możliwości pomagam podnieść dochody budżetu rodzinnego				
5. Mam wiele ciekawych pomysłów				
6. Problemy traktuję jako ciekawe wyzwanie				
7. Potrafię podejmować dobre decyzje				
8. Potrafię komunikować się z innymi osobami				
9. Jestem odpowiedzialny/a				
10. Doceniam prace innych ludzi				
11. Potrafię swoim doświadczeniem dzielić się z innymi				

PODSUMOWANIE !

- uczniowie indywidualnie analizują swoje ćwiczenia
- wymieniają się swoimi doświadczeniami prowadząc ożywioną dyskusję
- nauczyciel na podstawie wypowiedzi uczniów podsumowuje ćwiczenie

CZĘŚĆ IV - Każdy uczeń kończy następujące zdania:

- „Na dzisiejszej lekcji zrozumiałem, że ...”
- „Bez motywacji ...”
- „Moim obecnym celem jest ...”

SCENARIUSZ NR 5

TEMAT: EWOLUCJA POGLĄDÓW NA TEMAT ZACHOWANIA CZŁOWIEKA W ORGANIZACJI

TREŚĆ KSZTAŁCENIA:

- psychologiczne teorie człowieka

CELE OPERACYJNE:

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować podstawowe psychologiczne teorie człowieka
- rozpoznawać różne rodzaje zachowań ludzi w organizacji
- wymienić i scharakteryzować eksperymenty dotyczące zarządzania w przemyśle
- wskazać różnice między psychologicznymi teoriami człowieka

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

tablica i kreda

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WSTĘP:

- każdy ocenia swoją gotowość w skali od 1 do 5

CZEŚĆ I – Wykład nauczyciela

nauczyciel zapoznaje uczniów z teoriami zachowań ludzkich w pewnych sytuacjach:

- teoria BEAHAWIORALNA
- teoria PSYCHODYNAMICZNA
- teoria POZNAWCZA
- teoria X
- teoria Y
- teoria Z

Material źródłowy: S. Gregorczyk, M. Romanowska, A. Sopińska, P. Wachowiak „Przedsiębiorczość bez tajemnic” WSiP, Warszawa 2002, s. 34-38

CZEŚĆ II – Uczniowie:

- czytają indywidualnie przygotowaną przez nauczyciela teorię

- analizują sposób zachowania się kierownika w stosunku do podwładnych i szczegółowo odpowiadają na pytania:
 - o w jaki sposób kierownik skłania podwładnych do realizacji zadań
 - o czy stosuje kary czy nagrody
 - o czy podwładnych traktuje partnersko
 - o czy zastanawia się nad swoim zachowaniem
 - o czy jest konsekwentny w swoim zachowaniu

CZĘŚĆ III – Omówienie indywidualnej analizy

– wybrany uczeń podchodzi do tablicy, na której rysuje tabelę:

Kierownik	Sposób kierowania				
	Stosowane zachęty	Traktowanie podwładnych	Sposób kontroli	Zakres swob. podwładnych	Koncepcja człowieka
Kowalski					
Zawadzki					
Kamecki					

- każdy z uczniów podchodzi do tablicy i wpisuje swoją ocenę w skali od 1 do 5
- wybrany uczeń zlicza uzyskane punkty na podstawie, których określa koncepcję kierowania człowieka w organizacji
- uczniowie zapoznają się z wynikami

CZĘŚĆ IV - Każdy uczeń kończy następujące zdania:

- „Kierowanie ludźmi jest ...”
- „Podczas kierowania pracownikami będę ...”
- „Moje kierowanie w przyszłości najbardziej zbliżone będzie do teorii ...”

ZAKOŃCZENIE:

Rodzina i szkoła są to dwa środowiska, które muszą się nawzajem uzupełniać, aby w sposób prawidłowy mogły kształtować osobowość dziecka. Brak integracji pomiędzy szkołą, a domem rodzinnym dziecka powoduje powstanie luk, które wypełniają czynniki najczęściej działające negatywnie. W scenariuszach starałam się tak wygospodarować czas na lekcjach Przedsiębiorczości, by przeznaczyć go nie tylko na dobre przećwiczenie przerobionego materiału czy dodatkowe wytłumaczenie niezrozumiałych zagadnień ale również na dialog z uczniami.

Nie unikam rozmów w klasie, rozmów indywidualnych, ankiet, dzięki temu rośnie zaufanie i coraz silniejsza więź między mną, młodzieżą i rodzicami.